

Akademický rok: 2018/2019

Diplomová práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: BcA. Kristína Drinková

Název práce: Monografie

Když jsme se s Kristínou nad její diplomovou prací sešly osobně, ukázala mi řadu maket monografie, které teď pravděpodobně vidíme před sebou. Bylo jasné, že na projektu je už odvedena spousta práce, hodiny přemýšlení a práce u monitoru. Její vyprávění bylo pro mě vyprávěním z důvěrně známého trojúhelníku grafik – kurátor – umělec. Bylo mi blízké a srozumitelné.

Kromě prezentovaných maket a ukázek sazby nám tu Kristína formou deníku – procesu vývoje přemýšlení o monografii Kateřiny Šedé – otevírá jednak téma podoby samotné monografie žijícího umělce, zároveň ale ukazuje na komplikovanost spolupráce se silnou osobností umělce či umělkyně. Spletitosti spolupráce, s nimiž se grafický designér setkává velmi často a u monografií obzvláště, které se ale ne tak často dostanou v psané formě na veřejnost. Velké množství situací a zvrátů, jež Kristína v deníkových zápisech popisuje, grafik většinou zapomene a často vnímá už jen výsledek – hotovou knihu. U této diplomové práce zatím výsledek – hotová kniha – chybí. Časově se nacházíme v poslední třetině procesu (kniha vychází v říjnu) a tak možná se i my, diplomantská komise, staneme součástí dalšího deníkového záznamu.

Jaká je role Kristíny v celém projektu? Jaký přístup má zvolit grafický designér při spolupráci s umělcem a kurátorem? Jsou grafici, kteří si do své práce nenechají mluvit. Jsou grafici, kteří grafický design vnímají čistě jako službu. Jsou grafici empatičtí, bezradní, dominantní, spolehliví, nespolehliví, zkrátka různí z deníkových textů Kristíny i samotných maket mám pocit, že její role je spíše rolí empatického grafického designéra reagujícího na zadání, přinášejícího do projektu řadu zajímavých formálních řešení. Obsah knihy pak zůstává v rukou umělkyně a kurátorky Yvony Ferencové. Je to logické, jak sama Kristína píše, je to její první monografie.

Zpracovávat monografii žijících umělců není jednoduché. Jsou to většinou osobnosti, které chtějí mít v knize vše a ještě něco navíc. Vlastně často knihu ve formě monografie ani nechtějí, zároveň ale cítí potřebu mít tam vše, co k tradičnímu obsahu monografie patří (důležité projekty realizované i nerealizované, seznamy výstav, biografii, texty hodnotící práci umělce od renomovaných teoretiků, ideálně z Čech i ze zahraničí). Pak ale přichází na řadu silný kurátor, který dokáže ve spolupráci s umělcem a grafikem vymyslet nečekanou strukturu a dokáže umělce a jeho práci představit jinak, než je zažitý úzus projektu monografie Kateřiny Šedé a jejího uchopení ze strany umělkyně, kurátorce graficky mám zatím pocit intenzivního hledání. Kateřina Šedá je umělkyně zvyklá své projekty neustále přehodnocovat a nebojí se u konce vrátit na začátek, bez ohledu na již vloženou energii a čas. Přála bych si, aby i teď se umělkyně s kurátorkou a grafickou zastavily a celou knihu přehodnotily.

Dokážu si představit, že se nyní umělkyně oprostí od všech požadavků a tlaků, které na monografii kladou galeristé, instituce, kurátoři nebo sběratelé a vytvoří autorskou knihu, popisující její projekty z nového úhlu pohledu. I kniha může využít strategie, jež umělkyně používá ve své práci. Nepřísluší mi vkládat své nápady do dokončení projektu. Zatím ale nemám pocit, že by po obsahové stránce přinášel něco víc, než je standardní obsah monografie. Obsahová struktura pak samozřejmě determinuje i samotnou podobu katalogu. Kateřina Šedá svými projekty vždy provokovala a nabourávala zažitě stereotypy. Je škoda, pokud se i monografii nepodaří uchopit podobným, nečekaným, provokativním způsobem. Čas na to ještě je.

Z podoby maket, řady obálek a ukázkových sešitů jednotlivých projektů je jasné, že Kristína zvládne jeho grafickou podobu v nadstandardní úpravě. Její projekt vnímám jako důležitý příspěvek k tématu uchopení uměleckých monografií a procesu spolupráce mezi grafikem, umělcem a kurátorem. Jediné, co v práci postrádám je zhodnocení dlouhé fáze procesu až do bodu diplomové práce. Zastavení, od kterého se může Kristína odrazit dál.

Otázky k rozpravě:

Jak by Kristína přemýšlela o monografii Kateřiny Šedé jako své autorské knize?
Jakou roli pro ni hrají deníkové záznamy? Pokračuje v nich?
Četla tyto záznamy i Kateřina Šedá a Yvona Ferencová?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracoval(a):

MgA. Adéla Svobodová

Datum: 3. 5. 2019